

LO MESTRE TITIAS

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas
 » » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
 » » un any, 4'00 »

Número solt 5 céntims

Senyors: No 'm vinguin ab quèntos
 ni segueixin preguntant;
 qui vulgui saber més cosas
 que ho pregunti al dibuixant.

REGIONALISME CARLISTA

ALS CATALANS

Mentida sembla que 'ls catalanistas, que en sa major part son gent il·lustrada, que critican (hi tenen dret) a tots los partits, tinguin un concepte tan equivocacat del partit carlista é ignorin per complert son programa.

Fa pochos días conversava jo ab quatre ó cinch catalanistas y se'm digué de barra á barra que nosaltres som are regionalistas per conveniencia.

Y no he digueren quatre tontos, no, sino quatre joves aixerits, dos d'ells advocats, y 'ls altres cansats d'escriure en periódichs catalanistas, inclús á *La Veu de Catalunya*.

Jo prou vaig citar datos y probas y rahons que no pogueren rebatre, pero acabaren per dirme que nosaltres teniam la culpa de que 'l poble no ho entengués aixís, y que may havíam fet del regionalisme la part més important de nostre programa, etz., etz., y que cap personatge carlista havia fet promesas regionalistas ó de descentralisació respecte á una ó altre regió determinada, fins que LO MESTRE TITAS ho feu bastant extensament respecte de Catalunya, pero sens autorisació de Don Carlos....

Com aqueixos catalanistas, donchs, n' hi haurá molts; vaig, pues, sens posarhi res de la nostra cullita, á probar, ab documets á la má, si 'ls carlistas son ó no regionalistas desde avans que naixés la mare del que inventá 'l catalanisme.

* * *
"Tractém de portar á las regions y municipis tota la llibertad é independencia compatible ab un poder central, pera que aixís funcionin més en armonía ab sas costums y necessitats y adquireixin vida més robusta y ufanosa, perque buanta major suma de robustés tinguém las regions y municipis, més robust y fort será 'l poder central; que ja es sabut que quant més robustas son las parts, més robust es el tot que d'ellas en resulta." (*Biblioteca Popular Carlista. Tomo XXVIII*)

"El Duch de Madrid sempre ha sigut mantenedor dels furs y d' aquell principi de govern del país pe 'l país, self government." (*El marqués de Ponce de León, ajudant de D. Carlos*).

"Los campos de Somorrostro regats están ab ma sanch, vessada en defensa de vostres furs venerables que son, després de la fe católica, el millor timbre que teniu." (*Discurs del brigadier carlista Cervero en Bilbao*).

"També Aragó té sos furs, que ha jurat restablir nostre Monarca, y si seguím leals á Deu y al Rey, no presenciarem la ruina de nostra admirable lligislació foral." (*El mateix, juny de 1889*).

"Espanya es una confederació de Repúblicas, unificadas per la Relligió, gobernadas per la Monarquia y administradas pe 'ls Municipis." (*Gabino Tejado, diputat carlista*).

"El carlisme que reconeix á las regions son dret á la vida, no pot negalshi son dret á la llengua, que es lo complement y la expresió d' aqueixa vida." (*Benigne Boluños, redactor jefe del Correo Español*).

"Es necessari donar á las provincias y al municipi la llibertat que han de menester pera administrarse á si mateixos." (*El Vis-compte de la Esperansa. B. P. C., Tomo VI*).

"Volém regirnos per nostres furs y lleys sens necessitat que nos las dictin quins no son catalans; volém nostras Corts y nostres diputats...." (*Roger de Lluria. B. P. C., Tomo III*).

"Volém que la Regió tinga la facultat de conservar sa propia lligislació y la de perfeccionarla, perque no volém que una Regió com Castella, imposi sas lleys á Catalunya, á Navarra, á Aragó, com tampoch que aqueixas las imposin á Castella." (*Mella, B. P. C., Tomo VI*).

"Volém pagar solsament aquellas contribucions votadas en Corts catalanas, y que aquestas las paguin tots, del Rey avall." (*Roger de Lluria, B. P. C., Tomo VI*).

"No volém quintas á Catalunya." (*Idem, idem*).

"La incorporació de Catalunya, lo mateix que los demés Estats del Regne de Aragó.... á la corona de Castella, es per una Unió federativa que li permet conservar sa antiga naturalesa, tant en lleys y privilegis, com en territori y governs.—Han de celebrarse Corts generals en Catalunya cada any.—No pot cobrar-se cap tribut que no sia votat en Corts Catalanas.

—No hi há quintas á Catalunya.—Los municipis se regeixen independentment per lleys municipals.—Tots los jutjes, auditors, empleats y militars, serán naturas de la Regió.—Catalunya te 'l privilegi d'acuyar moneda propia.... Resultant d' aixó com un conjunt de Repúblicas presididas per la Monarquia." (*Mella, B. P. C., Tomo XXII*).

"No es lo mateix Estat y Nació. Lo primer es purament polítich, el segón natural: Podrá l' inexorable argument de la forsa presentarnos un Estat compost de varias nacions distintas, com podrá una Nació ser dividida en Estats per la violencia dels fets." (*J. Lluís Martín, advocat carlista de Valencia*).

"En lo centre mateix d' un Estat, poden y deuen viurer las Regions independentment." (*Idem. Discurs, 6 de janer, 1897*).

"Es necessari que 's constituheixi la divisió provincial per la regional." (*Idem, en el Circol carlista de Valencia*).

"Sou, Senyor, pera Bizcaya el sostén de sos furs y llibertats, de sas lleys y Códexs inmortalis." (*R. de Zubiaga á Carlos VII*).

"Pera molts Espanya es una nació que ha nascut com es, ignorant que hi hagué regnes diferents y principats y senyorios.... ab lleys especials diferents de las generals. D' aquí que 's parli de privilegis, com si 'ls furs vascongats, per exemple, fossin regalos fets als moradors d' aquell país.... Mes, res d' aixó. Se tracta de la unió voluntaria, previ el reconeixement de sos furs, bons usos y costums." (*De El Carlismo al alcance de todos*).

"Ama el poble espanyol la descentralisació y sempre la amá y tu saps, germá meu, que si 's complís mon desitj, aixís com l' esperit revolucionari preten igualar las provincias vascas á las demés d' Espanya, totas aqueixas s'igualarian en son régimen interior á aquellas afortunadas y nobles provincias." (*Carlos VII á D. Alfons, 30 juny 1869*).

"Jo vos retorno vostres furs perque soch lo mantenedor de totas las justicias." (*Carlos VII als catalans, 11 de juliol de 1872*).

"Atribueix Don Carlos los mals d' Espanya á la centralisació y abolicció dels furs, los quals creu d' imperiosa necessitat restablir, aixís com curar los mals de la centralisació." (*El Pensamiento del Duque de Madrid, per D. Lluís M.ª de Llauder*).

"Independents del poder deuen viurer los municipis, administrant los Quefes de familia los intereses concejils, sens que l' alcalde sia un agent del gobernador, sens poder ni calcular los gastos ó 'ls ingresos del presupost, ni determinar sas propias necessitats, ni tan sols poder aprofitar los monts comunals, qual administració l' Estat els usurpa. Per efecte de sos furs y llibertats, la Regió conserva y perfecciona sa antiga lligislació en lo que tinga de especial. Administrant una Junta peculiar ab la llibertat més cumplerta los interesses privatis de cada Regió, y quedant reconegut lo passe foral, resulta imposible la ingerencia del poder central en lo que sols á la Regió interessa.... ja que ningú atén y remedia millor las necessitats que 'l mateix que las sofreix y experimenta. Reintegradas en sos furs las Provincias Bascongadas y Navarra, com també los de Aragó, Catalunya, Valencia y Mallorca conforme á son modo de ser; restauradas de nou las antigas institucions de Galicia y Asturias y garantidas las llibertats de la corona de Castella y de Lleó, entonarà la patria agrahida á son Rey un himne de redemció en sos diferents idiomas, conservats com eco de la Tradició, veu de la familia y grandesa de la literatura." (*Acta política de Loredán*).

La Unitat d' Espanya "sostinguda per la uniformitan de creencias y per la identitat monárquica, s' asseguera per la unitat de las lleys de carácter general y en las funciones generals del Estat y com alta funció moderadora, la de dirimir los conflictes entre las regions, quan ellas no logrin ferho de comú acort." (*Idem*).

"Tallats los abusos mediant la descentralisació económica substituhint la mala administració del Estat per la senzilla, immediata y menos costosa de las Regions y 'ls Municipis, fixant la cuota anual que las Regions, proporcionalment han de pagar pera lo sosteniment dels gastos del Estat, en lo que no arrivin las rendas de Aduanas, reformant lo régimen aran-

celari ab esperit d' adelanto y enérgica tendencia pro-teccionista y transformant la odiosa contribució dels consums pera que no pesi sobre 'ls pobres...." (*Idem*).

"El Virrey, somés á un judici de residencia y á un balans de sa fortuna, anterior y posterior á la época de son mando, será espill de fidelitat." (*Idem*).

"S. M., posant la dreta sobre l' Ara sacrosanta, digué: Juro per Deu y aqueixa Hostia consagrada, guardar, observar, cumplir y executar inviolablement nostres furs, llibertats, franquicias, exencions, prerrogativas, bons usos y costums que ha tingut y té el M. N. y M. Ll. Senyorío de Bizcaya." (*Acta del jurament y proclamació de D. Carlos á Guernica, 3 de juliol de 1875*).

"¿Jura V. M., cumplir y guardar los furs y privilegis, lleys y ordenansas, bons usos y costums d' eixa provincia de Guipúzcoa?—Sí, juro, respongué S. M." (*Idem á Villafranca, 7 de juliol de 1875*).

"Quan se restaurin 'ls antichs Concells ab sas llibertats y privilegis nacionals, ja 's veurá com...." (*Leandro Herrero, B. P. C., Tomo II*).

"Los carlistas son fueristas hasta la médula dels ossos." (*Ehave Sustacta, idem*).

"Considerant que sols de la vora s'administra be, l' Ajuntament y la Diputació estarán revestits d' amplias facultats en quant al foment moral y material del poble.—Cap diputat durant lo temps de son mando, podrá admétrer graus, honors, condecoracions ni empleos. Las Corts se reuniran cada any.—Reduhit l' exercit actiu á 35,000 homes y no excedint lo contingent anual de 5,000, se poden suprimir las quintas, trovant las Diputacions un número bastant de voluntaris." (*Aparici y Guizarro al any 1869*).

"Defensors nosaltres dels principis regionalistas, volém que 'l Municipi no sia esclau, com passa avuy; que la regió no sia, com avuy, una criada del Estat.—El regionalisme forma part esencial del nostre programa.—El regionalisme té fonaments teològichs, ontològichs, y desde luego fonaments jurídichs.—Al Estat no li corresponen més atribucions jurídicas que las que ell no pot desempenyar per medi dels órganos intermedis.

Y sent aixís, sols falta averiguar si la Regió es una veritable persona jurídica. Y ¿quí pot negar aixó? ¿Quí ho pot negar, sobre tot en Espanya.... qual unitat es posterior á las entitats regionals.... formant, per pacte implícit, lo que jo, ab assombro de molts, anomeno *Monarquia federal*? Perque aquí la Nació, millor dit, l' Estat central.... —Per aixó volém trencar las anellas d' eixa cadena centralisadora que comensa en los secretaris rurals, que segueix pe 'ls alcaldes de Real ordre, que continúa pe 'ls gobernadors y acaba en los Ministres responsables, que no responen de res. Volém que 'l Municipi sia lliure é independent; que la regió tinga la facultat de conservar sa lligislació y la de perfeccionarla, conforme á son esperit, sos hàbits, sas tradicions. Volém que dintre de cada territori regional se decideixin los litigis en los assumptos que 'ls hi son propis. Volém al costat d' eixa autonomia administrativa, judicial y lligislativa.... la autonomia universitaria." (*Mella al Congrés el 30 de Mars de 1890*).

Y aquí acabo, perque estich cansat de retallar; no acabaria en quinze días.

Llegeixin aixó 'ls catalanistas de bona fe, 'ls catalans tots en quals cors no s'hagi apagat l' amor á la terra catalana.

Els carlistas som regionalistas per essencia y no admetém llissons de ningú en aqueix terrenó.

Aqueixos nous regionalistas, que 's diuen impolítichs, deurían meditar seriament sobre quin partit es el que ofereix més garantia en sos plans regeneradors; deurían veure si es més de sentit comú fiar en quins hem portat una vida de consecuencia y sacrificis en aras de la bandera tradicional, essencialment regionalista, que no pas en aquests polítichs regeneradors de última hora, que res de bó han de donarnos ni res de profit podém esperar d'ells.

Catalans: convenceuvos una vegada més de que sols la Comunió Carlista pot tornar á Catalunya sas venerandas llibertats, que son ben sevas.

Y vosaltres, catalanistas, á qui no vull negar pas l' amor inmens que sentiu per vostra patria, y que

hauet dit mil vegades que no sou polítichs y qu'esteu disposats á apoyar als que més afins us sían en vos- tras idees, siguen lógichs una vegada á la vida y con- fesseu que, impotents de pendre'us á la forsa lo que de bon grat no se 'us dona ni se 'us donará may, no teniu altre camí que, sino fervos carlistas, quan menys fer vots pera 'l triumpo del carlisme, que será 'l triumpo de vostras nobles aspiracions.

SAID.

AL SENYOR DATO IRADIER

Molt senyor meu, y ministre d'un govern regenerant, que per be de nostra Espanya y alivi de nostres mals ha pujat al candeler, per mirar desde allá dalt per tots nostres interessos comuns y descomunals; encar que jo siga l'home més ínfim del poble baix, soch espanyol, no hi ha dupte, y ja fa més de trenta anys que com tots los demés homes que 's diuen bons ciutadans, comparteixo de la patria las desdixas, dols y planys. Donats, donchs, eixos informes, creyent que no ho pendrá á mal l'hi escrich la present carteta que no sé si llegirá. Suposant que la llegeixi, vosté qu'es considerat veurá las moltas miserias en que 's troba 'l poble baix sobre tot quan funciona lo sufragi universal. Haig de dirli en primer terme las cosas que 'm van passar un dia que 's elegian diputats provincials. L'amo del pis se 'm presenta que apenas se feya clar, m'allarga una papeleta dihentme:—Vés á votar.... Quan anava cap á l'urna trobo l'amo del treball que 'm diu:—Mira, jo en ma casa t'he donat feyna tot l'any, y aqueix favor, ara espero que votant me 'l pagarás. No tingui pas temps de dirme entre mí zcóm ho farás? quan tot seguit se 'm presenta un tercer, l'amo del camp, y 'm diu aixís:—Si no votas desde avuy ja has acabat. Ara be zcóm ho arreglo? zcóm ne surto d'aqueix pas? Perque l'amo de la terra, lo del pis y 'l del treball son tres personas distintas y á voltas bon xich distants, puig de las tres papeletas no 'n hi havia cap d'igual. En Climent de la taberna per treurem de embarrás me diu:—O votas aqueixa ó no vens més á fiar; y en Jaume de la taona me clavá 'l mateix punyal....! Lo que vaig patí aquell dia fins fora llarch de contar; lo cert es que sense quartos no trobo ni ví ni pá. L'amo del pis des d'entonces m apuja 'l lloguer cad'any, sens dupte perque va dirme:—Claudi me la pagarás. En resúmen; vaig captarme bastantas enemistats, vaig tenir crits ab la dona, un gech nou esparrecat, de tant que 'm estirgassavan l'un per quí, l'altre per llá, y per últim vaig quedarme á casa sense votar.

Me sembla que aqueixos datos, senyor Dato, son bastants pera que en la lley futura que vosté está engiponant, fassa 'l favor de posarhi un capítol ó apartat, un paréntesis ó nota, (lo que cregui més del cas), fent de modo y de manera que dongui per resultat que 'n lo successiu no tinga may més drets electorals.

Si ho fá d'aqueixa manera, com espero que ho fará l'hi quedará agrauidíssim son servidor

CLAUDI-NAL.

LAS ELECCIONS DE DEMÁ

Demá será 'l gran día, en que la máquina electoral funcionarà de nou baix la direcció dels nous regeneradors de la patria, d'aquells qu'antes d'arraparse al poder prometian l'oro y el moro als pobles, donantlos la seguretat de que 's concediria la descentralisació administrativa, base de la veritable llibertat de las regions.

Mes, creyém nosaltres, y la realitat ens ho confirma, que baix lo régimen dels actuals governants, lligats per la vigen Constitució liberalíssima, amparadora de la llibertat de cultos, podrán alsarse templates protestants, celebrarse meetings anticlericals, regnarà la prostitució en nostres carrers y plassas, la pornografía invadirá 'ls kioskos y llibrerias poch escrupulosas, s'atacará desenfrenadament lo més sant y sagrat, se calumniará als ministros de Dea, etc., etc. Y tot aixó consentit, com veyém, per las lleys y pe 'ls nous regeneradors, y tal vegada sentintse algún tercelo melodiós de mitras en mitj de tanta porqueria, entonant himnes de alabansa als que no han sapigut fer res més de profit que garantir lo pago dels cupons de la Deuda de Cuba y.... matar de fam als repatriats.

Sort que Deu es Just, únich consol que 'ns queda ja als que no 'ns veném per un plat de llantias.

En va será que motejin al general Polavieja ab lo nom de cristiano; val més que li diguin cristino y será més encertat.

L'acte de falsa soberanía que 'l poble espanyol (?) realisarà en lo día de demá, será tan porch, tan envilit com tots los realisats durant lo régimen lliberal.

¿Probas? Entre las que donaré, será una proba patent lo resultat de la elecció de demá.

Fem un xich d'análisis, concretantnos á nostra provincia, qu'es ahont hem olorot una mica la putineria que hi regna aquests días.

En la capital: Setcents interventors, que molts d'ells no tenen vot, confeccionarán com voldrán y á gust del manubri electoral, una elecció nutrida (sens que votin un centenar d'electors) que donará, poch més ó menos, lo següent resultat: tres ó quatre mil vots als candidats polaviejistas y silvelistas; dos ó tres mil als planistas y uns dos mil als purs democratas é incorruptes patricis Srs. Junoy y (creyém, á pesar de tot, si no hi ha gat amagat) Sol y Ortega; la elecció será á preu de fonda y jornal pagat, constant, preu convingut, 1,300 duros per barba.

Sant Feliu de Llobregat: El Sr. Sandiumenge, segons s'ens assegura á última hora, no ha volgut pujar més que á 2,000 duros tot plegat.

Vilanova y Geltrú: Al Sr. Ferrer y Vidal li costará més baratet; com ja conta allá ab prous influencias, ha pressupostat 4,000 dures, puig ja 'n va gastar massas á Berga en las últimas eleccions.

Villafranca: Al candidat oficial li costará 4,000 dures y 'ls gastos del dinar y vi.

Igualada: Aquí resulta una mica més cara la elecció; sembla que 's convindrà á última hora que se las arreglin com vulguin, pero que 'l candidat triumfant pagui 3,000 duros sense gastos.

Sabadell: Aquí sí que hi ha gat amagat. Se 'ns diu que 'l republicá Vailés y Ribot, católich dintre de casa y renegat al carré, sortirá elegit per art d'encantament. Se creu (no volém garantirho) que 'l senyor Bustillo naufragará.

Tarrassa: Aquest país conquistat se deixa á mercé del partit (pe 'l mitj) fusionista; será elegit en Sala.

Granollers: Si en Ferratjes es fá amich veritable dels que manan, té segura la elecció.

Arenys de Mar: Sens oposició y sens gastos, queda lliure pe 'ls aymants de la familia.... y las faldillas. Sortirá elegit el germá d'en Pantorrillas, en Pep.

Mataró: Aquí sortirá 'l que fassi més protestas d'adhecció á Madrid; 'ls de Mataró, tot y tenint lo cap ben desarrotllat, fan lo que 'ls altres volen.

Manresa: Es probable que 'n surti 'l candidat polaviejista Sr. Soler (Leonci) si á última hora no li jugan una trastada.

En honor á la veritat, devém dir que 'l Sr. Soler es de lo millor que presenta 'l polaviejisme.... durmiente. Perque té tant el Sr. Soler de polaviejista com jo de sabaté (de sabatas); qui en realitat presenta al Sr. Soler no es en Polavieja, sino 'ls jesuitas.

Castelltersol: Sortirá l'amich entranyable del Pantorrillas, lo gran orador (?) Sr. Rocafort.

Vich: Es un districte dels peluts ó durs de pelar. Per Vich se disputan el Sr. Badia y Andreu, protegit, com sempre, pe 'l Sr. Planas, y el puríssim regenerador Sr. Abadal, advocat aixerit de Barcelona y fill d'una de las familias de més nom de Vich. Aquest, segons ens asseguran, conta ab l'apoyo decidit del Sr. Bisbe, Dr. Morgades; inútil es dir, donchs, que dintre de Vich obtindrà majoria 'l Sr. Abadal, y tal volta la obtingui á Manlleu y en algún altre punt; puig sabut es que 'l Sr. Abadal está emparentat ab moltas de las millors casas de la plana. Mes, apesar d'aixó, creyém que sortirá triumfant, ab trampas ó sense, el Sr. Badia, puig conta aquest ab l'apoyo semi-oficial y, en mitj de las sevas cosas y cosassas, es home molt servidor y no nega res de lo que se li demana. Si resulta tal com creyém, el Sr. Bisbe de Vich pot escriure un altre article com el titulat "Eleccions," igual al primer.... pero completament al revés.

Berga: Se presenta 'l Sr. Rosal, católich ell, pero polaviejista regeneratiu de secá, y el Sr. Pons, candidat independent en cert modo, pero que conta ab l'apoyo d'en Planetas, segurament per fer la trabeta als Pola-silvelistas, y casualitat rara! ab la recomenació del Sr. Bisbe de Vich, Dr. Morgades, ¡Misteris de la vida!

Pero, se 'm acut ara una ideya respecte del senyor Bisbe de Vich. Aquest ilustre Pastor de la Iglesia, que com á Bisbe val més or que pesa, sempre que 's fica á polítich fá un pa com unas hostias. Temps passat, prohibí al clero que 's fiqués en política, y ara, per lo vist, li recomana que voti y que 's llensi á la regeneració pe 'l camí de las urnas.

No ho prengui á mal l'ilustre Dr. Morgades. Respectém al Prelat ilustre de la dióccesis de Vich, més, molt més que 'ls que li fan la gara-gara tots los días. Deu ho sab. Som fills de la plana y agrañirém, com se mereix, sempre, los molts beneficis que moral y materialment ha rebut la dióccesis d'ell.

Pero sentim molt que certs compromisos, y certas amistats particulars, tan lligitimas com vulguin, portin, no al Prelat, sino al home, al terreno de la crítica, prudent y rahnada, per supuesto.

* *

Tal es lo ramellet que oferesch á mos lectors de la farsa de demá; per lo tant, sens cap autoritat dintre del partit, puch aconsellar á nostres amichs que no 's fihin de cap dels candidats que 's presentan: lo millor es nó votar á ningú.

LO MESTRE VELL.

IMPORTANTISSIM ELECCIONS

En vista de que demá es un gran día, puig los diners correrán á paladas, proposo als carlistas lo següent:

Primer: Com que votant, ó sense votar, surtirán diputats los que 'l govern vulga, ens riurém de la comedia tant com poguém.

Segón: Tots los carlistas se vendrán lo vot á aquell que més 'l pagui.

Tercer: Ab aquests diners, cada carlista que haigi votat comprará un Maüsser. Si no 'n té prou, que passi per casa que li afegirá 'ls diners que li faltin.

Quart: Per correu, ab carta certificada y acompanyada de una pareja de civils, se 'ls donarán instruccions sobre quín us han de fer del Maüsser.

TITELLA.

¡A MONTSERRAT!

La peregrinació que anirá á la Montanya Santa ab motiu de la inauguració del monument representatiu del quart Misteri de Dolor, promet revestir una solemnitat molt gran. Demá, día 16, se celebrará en la iglesia de la Mercé una solemne funció preparatoria al objecte de impetrar de la Verge lo millor éxit de la Romeria.

Aquesta surtirá 'l dissapte, día 22 del corrent, en tren especial extraordinari, á las set del matí.

Los bitllets de peregrins (de valor, anada y tornada, 7 pessetas), podrán utilisarse pera 'ls trens que surten de Barcelona á las 5'45, 7'35 del matí y 1'44 de la tarde en los días 21, 22 y 23, quals trens son ordinaris.

Los peregrins podran tornar en tots los trens ordinarijs dels dias 23, 24 y 25, ó sia lo diumenge, dilluns y dimars, menos en lo correu de la tarde.

L'inspirat poeta Mossén Jacinto Verdager ha escrit un preciós himne pera la Peregrinació que ha posat ab música nostre estimat amich Mossén Joseph Masvidal, mestre de capella de la iglesia de Santa María del Pí.

El M. I. P. Abad celebrará de Pontifical en l'Ofici del día 23, cantantse per la capella de música y escolanía de Montserrat juntament ab los coros de la Pia-Unió la missa del reputat mestre senyor Cassadó.

Lo Misteri, obra inspiradíssima del senyor V. Vallmitjana, será benehit per lo Rdim. P. Abad, que presidirá la professó del Sant Rosari.

¡Católichs del Bisbat y de Catalunya total! Doném una nova proba de nostra fe y de nostras conviccions cristianas; preguém á la Verge que retorni dias de ventura á nostra Patria, qu' ha sigut, es y será sempre patrimoni de María.

¡A Montserrat!

BANYS

Poesía llegida en la notable vetllada que celebrá lo «Círcol Católich» de Badalona, per son autor, en la festa de Sant Joseph.

L'home que sempre y no més ataca á la Relligió, que vol sempre discussió y casi no sab Deu qui es, primer y ans que embolicarse, deu anar á remullarse.

La dona que va fent l'ase murmurant ab pochos bons fins, que 's cuyda molt dels vehins pero molt poch de sa casa, antes que sorti al carré deu remullarse també.

L'home que 'l parlar l'irrita y que per no res rondini, que sab be si en Mazzantini mata mellor que 'n Guerrita y sols ab toreros viu, s'ha de banyá hivern é istiu.

Aquell home que sens midas insulta á dreta y esquerra, qu'esbalota, crida, xerra y sembla un perdona-vidas, li dirém, sens serli mengua, que deu mullarse la llengua.

Lo polítich xarlatán que perque es al candelero explota al poble ab esmero y á sa esquena 's va atipant, aqueix tal, sense cridar, deu anar de cap á mar.

Lo catedrático, que uns picos va cobrant, tot sent ateu, que diu que no creu en Deu y diu que som fills dels micos, deu afeytarse 'l clatell y remullarse 'l cervell.

Al periódich immoral, impúdich é indecorós, lliurepensador, rabiós, insurgent ó lliberal; com que no 's pot portá en lloch, se li dona un bany..... de foch.

Finalment á la caterva d'estrafalaris, farsants, de polítichs y bergants que sols las unglas conserva y va pregonant lo mal, á tots un bany general.

M. SERRET SERRA.

CARTAS DESCLOSAS

De Pere á Joan

IV

Aymat senyor y amich meu, de la escola del senyor Titas: M' ha agradat la seva última, entre altres motius, perque ve exposada en párrafos separats, sens lo cual comensaría ja á desconfiar de traure cap profit d' aquesta polémica, que vaig convensentme

que es, en part, deguda á falta d' inteligencia y no á verdadera divergencia d' opinión.

Vaig á veure si 'l convenso d' aixó, referintme al primer punt. En ell me diu vosté que "ha vist als Bisbes queixarse, sí, de la facilitat ab que 'l poble accepta tot los errors, pero sempre culpant als de dalt, perque toleran la propaganda impia y consenten lo contagi de la incredulitat." Escolti, senyor Joan; ¿los Bisbes se queixavan del poble? Qui 's queixa d' un altre deu esser que no está ben content d' ell, y si los senyors Bisbes están descontentos del poble, ben clar es que ab alguna cosa deu esser digne de reprensió. D' aquesta cosa es la de que jo parlo, y á ella 'm refereixo quant dich que "Deu dona als pobles los guberns que mereixen." ¿M' ha entés?

En quant á lo de culpar als de dalt perque toleran la propaganda impia, etc., m' hi avinch completament; lo que d' aquí s' infireix es que son dos los culpables, los de dalt y los de abax; pero entenguí que al suposar jo culpable al poble may ha estat en lo meu ánimo excusar los guberns. ¿Cóm podía jo voler dir aixó si 'ls lamento potser més que vosté y molts altres? Lo que jo intento, com pogué acabar de veurer per lo párrafo final de ma última, es trobar lo camí, lo medi d' arribar á regenerar (ó si vosté vol, millorar, encara que sia suplantantlo per un altre) lo govern pera que la regeneració sia qual tots desitjém, es dir, total y duradera. Si no entén vosté lo que acabo de dir, precis será posar fi á nostra polémica, puig no vuería modo d' enténdrens.

Aném ara al según punt; aquest si que 'l trobo sustancios, bó y encantador, pero miri que ó no sé llegir ó eu ell me dona la rahó de plé á plé. Acostis, senyor Joan, acostis bé y calho: ¿No diu vosté que per arreglar las cosas d' Espanya "ab un milió de católichs disposats á gastarse 7, 8 ó 10 pesetas y ab prou esperit de sacrifici pera donar un vol d' un cap de carrer al altre, n' hi hauría prou?" Dsnchs bé, d' aixó tracto jo, aixó proposo y aixó voldria plantejar, y ningú per ara m' entén, ni sisquera vosté. Vaig á explicarme. Al proponer morigerar al poble ó, com ha dit fa poch lo Excm. Bisbe de Vich, "fer bons cristiáns," ¿creu vosté que tracto de fer cristiáns com molts dels que s' estilan avuy día? Res meyns que aixó: sé que son menester cristiáns de conciencia y de sacrifici, y d' aquesta pasta 'ls voldria jo, per tot lo que convingués: per anar á las elecciones, máxime á las municipales, conforme á lo que vinch sostinguent de comensar la regeneració per las localitats, y després, al ser provocats com de segur seriam, per tot l' altre que vosté diu y un servidor y 'ls lectores compreném molt be, ampró que per posarho en planta reclama un desprendiment y esperit de sacrifici que brillan per la seva ausencia en molts d' aquells que hi hauría dret de exigir que 'ns donessin exemple d' aquestas virtuts.

Y per aquí poden quedar contestats lo tercer y quart punt de la seva, donchs no li he de fer jo l' agravi d' exceptuar d' aquesta mena de católichs á 'ls que militan baix la bandera de don Carlos. ¡Ah, senyor Joan! si 'ls més d' aquestos fossin católichs del temple que haurían de esser y que hi há dret á esperar d' ells, tota vegada que se 'ns presentan com una esperansa de regeneració católica-social, otro gallo nos cantara ja en aquesta hora. La má del Omnipotent estaria ja ab vostés temps há, y ab son ausili dit s' está que prosperarian, lluytarian y guanyarian. Y prou d' aixó, que no voldria mortificarlo; sols sí li demano que 'm presti un poquet més d' atenció y mediti aquestas preguntas.

Necitantse no més, segons vosté, un milió de bons católichs pera salvar á Espanya, ¿per qué no comensan los carlistas á acreditar que son d' aquest número pera que ab son exemple anés creixent lo grupo hasta arribar al milió que fá falta?

¿Per qué tantas instituciones católicas arrastran vida raquítica per falta de decidits protectors?

¿Per qué empresas benehidas expressament per lo Papa y creadas per promoure los interessos rreligiosos, se vehuen ¡pena dona 'l dirho! desamparadas d' aquells que, per obrar en consonancia ab son programa, deurían ser sos primers campeóns? ¡Ah! ¿per qué? Perque encara que vivim en un sigle que tot se falseja, res s' adultera tant com la rreligió. Sí, per aixó, senyor Joan; y per ser aixís no s' entusiasma tant com vosté voldria per certas políticas y certs homes son afectisim servidor

PERE.

CARTAS DE FORA

Tarragona, 6 abril 1899.

Molt estimat Sr. Mestre: Veyent que ningú lo posa ab corrent de lo que passa en aquesta ciutat, me prenc la llibertat d'enviarli aquets quants gargots, qu'es tot quant está al meu alcans, á fi de que á lo menos sábiga qu'el Casino Carlista d'aquesta noble ciutat está d'enhonabona desde que la Joventut del mateix ha pres la batuta; puig en poch temps s'han donat dugas lluhidas vetlladas, en las que hi prengueren part molts joves, no deixant res que desitjar per lo molt felissos qu'estigueren en sos diferents treballs, y majorment en l'última qu'es va donar lo día 2 del present, en la que se pronunciaren tres acabats discursos, á cárrech de 'ls Srs. Vallhonrat (Joaquím) Reig y Carreras; se llegiren també algunas poesias, distingintse d'entrelas «Lo plat d'escudella», pronunciada pe 'l senyor Moragas, en la que 's captá un atronador aplauso que no va pogué sé interromput sino ab la repetició de la mateixa; y «Lo café», pe 'l Sr. Reig, que va proporcionar no pocas riallas á la distingida concurrencia. En quant á la part musical, van estar inspirats los aprofitats joves Srs. Brull é Illa, com també lo Sr. Rovira; no menos ho estigué lo Sr. Vallhonrat en lo cant del «Esprit Gentil», que deixá admirats á tothom ab sa armoniosa y potent veu, donant fi á tan lluhit acte lo zelós y entusiasmista President, senyor Brull, ab un discurs de gracias.

Passihobé, Sr. Mestre; un altre día ja li contaré més cosas, tota vegada qu' estém en vigilies de tindre teatro, y per lo tant tindré materia suficiente per ompli forsa papé.

Disposi del seu deixeble en tot lo que crega útil, oferintme entre tant de vosté atent y s. s. q. b. s. m.

GIER-ROSEL.

CORRESPONDENCIA

J. S., Lleyda; ha vensut un any y mitj de suscripció, li agrahiré ho envihi per Giro Mutuo.—J. V., Barcelona; no sempre tinch temps de corretgir, ja ho sap.—R. S., Vich; he rebut la libransa y entregat l'import á Valcarlos, procuraré compláurel.—V. T. y P., Barcelona; passi per aquesta casa y 'n parlarém.—J. R., Tarragona; li serán abonats los números que retorni, será complascut, ja ho veu.—Un carlista vilanoví; vosté critica als demés y cau en la mateixa falta; firmi la carta y que algú respongui de vosté y será servit.—Ennamorat, Vich; la seva carta no pot anar, puig no volém paraulas de dos sentits.—R. A. de Tarragona, la seva 'm sembla una mica massa forta tractante de una societat católica.—J. Ninon, Viladrau; pagat fins á 30 de Octubre, 1899.—C. A. de Mollerusa; C. V. de la Granada; E. M. de Sarriá; M. C. de Sant Vicens de Castellet; G. R. de Palafrugell; J. D. de Calella; liquidat lo primer trimestre y conformes.—Rnt. M. C. de Solsona; fineix ó ha finit en 30 de mars, puig l'anterior renovació finía en 30 de setembre; per lo sequedat del últim párrafo endevino que vosté está ofés, tal volta, ab nosaltres; ¿per qué?

AVIS

Supliquém als nostres suscriptors que estiguin en descubert, que s' apressurin á saldar comptes, puig nosaltres no acostumém á retirar lo periódich sino mediant avis dels que 'ns han honrat sent suscriptors.

No obstant, sa tardansa en el pago ens ocasiona gran perjudici.

També supliquém á nostres corresponents qual liquidació del passat trimestre sia menor de 10 pessetas, se servescan enviar l' import en sellos de 15 y 2 céntims, ó en qualsevulga altra forma de fácil cobro.

Als demés se 'ls ha girat á vuyt dias vista.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.